

RAHANDUSMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

2021+ struktuurifondide ja EL taaskäivitamise instrumentide kasutuselevõtu ettevalmistused

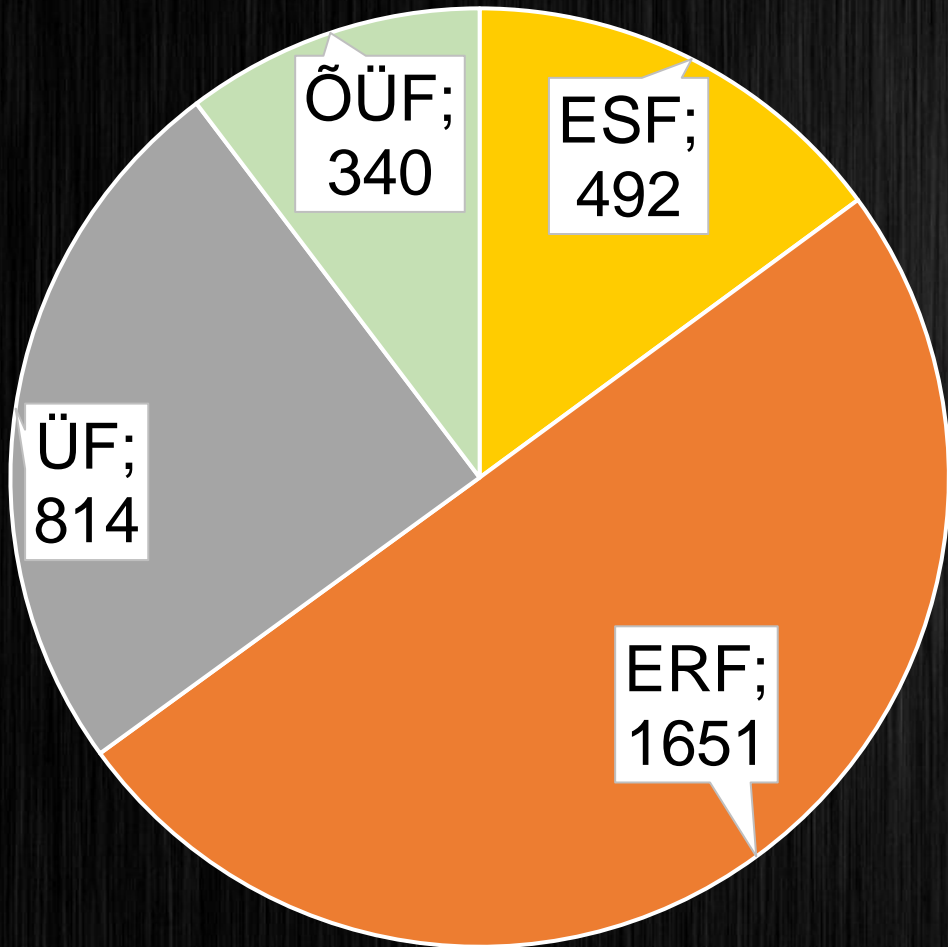
Kadri Tali

10.11.2020

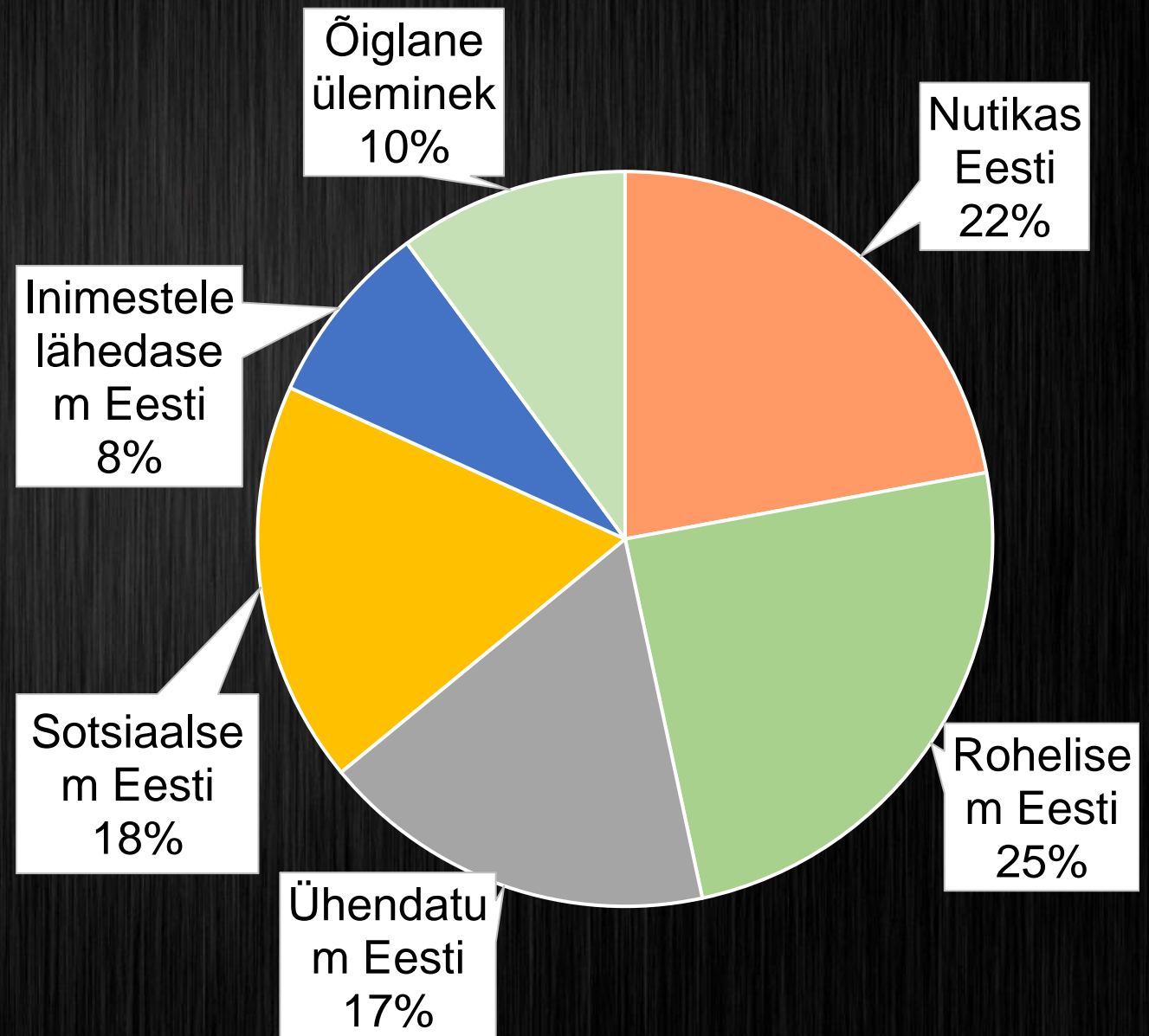
Jutuks tulevad:

- Ühtekuuluvuspoliitika ehk struktuuritoetused 2021+
 - sh Õiglase ülemineku fond
- Taaskäivitamise rahastu
- REACT-EU

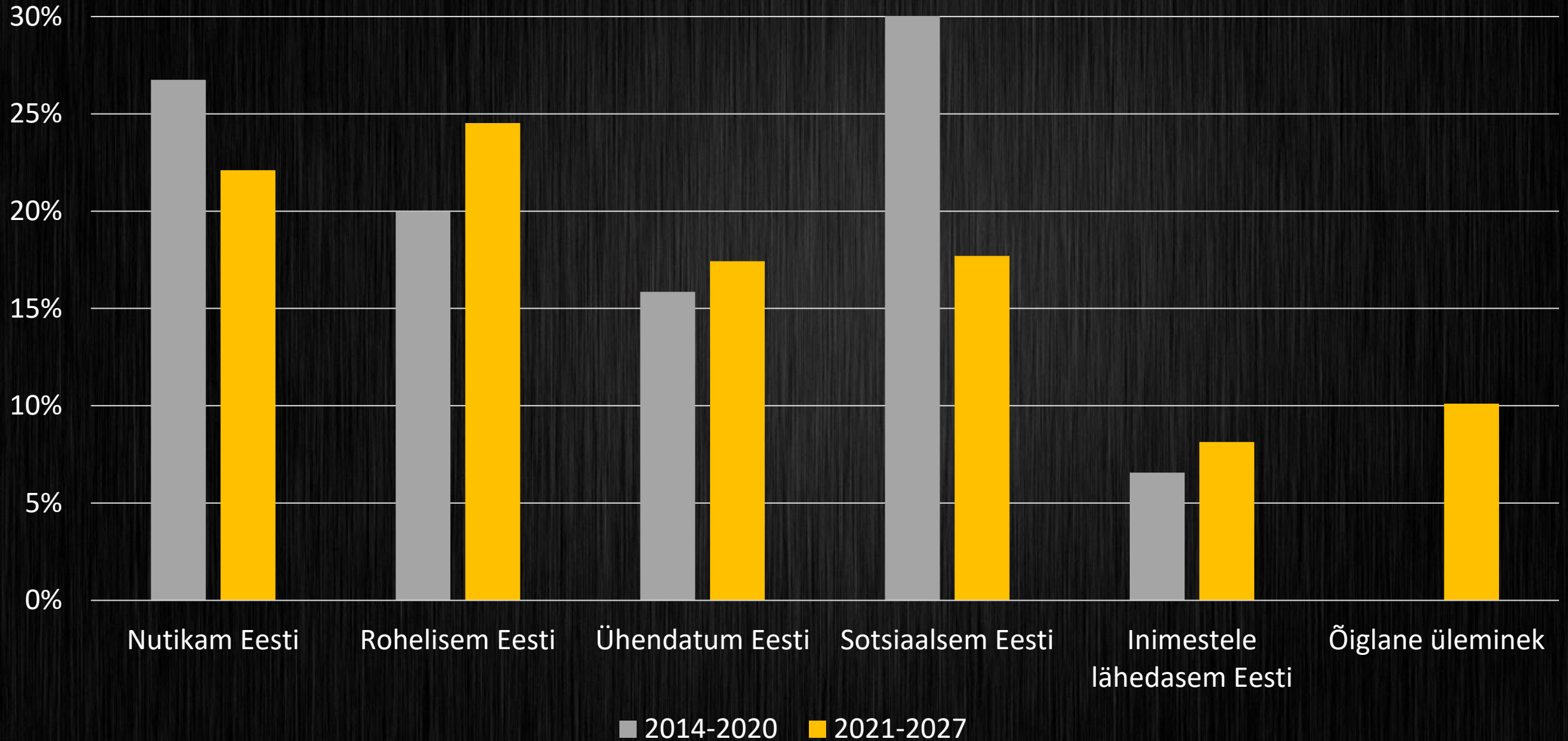
Fondidevaheline jaotus, mln €

Eesmärkidevaheline jaotus

Millised on rõhuasetused 2014+ vs 2021+?

SF21+ Nutikam Eesti

sekkumised	Eelarve (mln €)
Innovatsioonivõimekuse kasvatamine -> <i>ettevõtete TAI võimekuse ja teadlikkuse kasvatamine, teadmussiire, ettevõtete ja teadusasutuste koostööprogrammid</i>	235
Teadusvõimekuse kasvatamine -> <i>teadus- ja arendusasutuste ja kõrgkoolide koostöö, teadustaristu ühiskasutus, tippkeskused, rahvusvaheline koostöö</i>	125
VKEde konkurentsivõime suurendamine -> <i>digitehnoloogiate kasutuselevõtt, ekspordivõimekuse toetamine, iduettevõtluse hoogustamine, ettevõtluskeskkonna parendamine</i>	185
Digioskuste arendamine -> <i>digipädevused, erialased digioskused, IT kirjaoskus</i>	16
E-riigi arendamine -> <i>digiteenuste arendamine avalikus sektoris, ühiskondlike teenuste digitaalsustamine, digitaalsed teenused</i>	156

SF21+ Rohelisem Eesti

sekkumised	Eelarve (mln €)
Energiatõhususe suurendamine -> korterelamute rekonstrueerimine	366
Säästlik energiatarbimine -> kaugküttevõrk, katelseadmed, biometaani kasutuselevõtu soodustamine	63
Kliimamuutustega kohanemine ja valmisoleku tõstmine -> päästevõimekus, sadeveesüsteemid, üleujutusriskide vähendamine	82
Ringmajandus ja roheinnovatsioon -> ringmajanduspõhised tootmismudelid, ohutu materjaliringlus, ettevõtete ressursitõhusus, jäätmekäitluse infrastruktuur	95,5
Suuremate linnapiirkondade säästev liikuvus -> Tallinna trammiliiklus, jalgrattateed, pargi&reisi, hoiukohad, reaalaajatablood	96
Veemajandus -> ühisveevärgi korrastamine, liitumiste toetamine, individuaalsed lahendused	77

SF21+ Ühendatum Eesti

sekkumised	Eelarve (mln €)
Keskkonnasäästliku transpordi investeeringud -> Raudtee elektrifitseerimine, liiklusjuhtimissüsteemid	317
Maateetranspordi investeeringud -> TEN-T maanteed (2+1/2+2 Tallinn-Tartu, Tallinn-Narva, Tallinn- Pärnu, interaktiivsed teeilmajaamad, tarastamine	159
Kiire interneti ühenduvuse parandamine -> 5G leviala tagamine transpordikoridoridel ning elu- ja ettevõtluspiirkondades, väga suure läbilaskevõimega juurdepääsuvõrkude rajamine turutõrkepiirkondades	63,7
Transport	25
KOKKU	564

SF21+ Sotsiaalsem Eesti

sekkumised	Eelarve (mln €)
Sotsiaal ja tervishoiu investeeringud -> hoolekandeadasutused, erihoolekande teenuskohad, integreeritud heaoluteenuste osutamise keskused, kogukonnapõhised teenusmajad eakatele	95,6
Pikaajalise hoolduse korraldus -> eestkostesüsteemi korrastamine, andmevahetuse parendamine ja protsesside digitaliseerimine, integreeritud sots.kaitse teenuste piloteerimine, teenused dementsusega inimestele, kogukondade ja KOVde võimestamine	48
Eesti keel ja lõimumine -> keeleõpe, uussisserändajate kohanemise toetamine, lõimumiskoolitused, keelepraktika toetamine, töövahendusprogramm	71
Lapsed ja noored -> hariduse tugiteenused, noorsootöömeetmed, NEET tugiteenused, laste heaolu ja sotsiaalse kaasatuse suurendamine, noorte tööhõive soodustamine, teenused riskinoortele	77
Puudust kannatavad inimesed -> toidu- ja esmatarbekaupade pakkumine	9,4
Töövõimereform II ja terviseedendus -> püsiva töövõimekao ennetamine, ajutise töövõimetusega inimeste tööhõives püsimise toetamine, nõustamisteenused, rehabilitatsiooni teenused, töötervishoiuteenused	38
Õpe- ja ümberõpe ning tööturg -> kutsesüsteemi reform, täiskasvanute tasemeõpe, vanemaerialiste tööturul osalemine, õppekavade arendamine, täienduskoolitussüsteemi arendamine, töökohapõhine õpe, õpeõppevõimaluste populariseerimine, õpetajate järelkasvu toetamine	99

SF21+ Inimestele lähedasem Eesti

sekkumised	Eelarve (mln €)
Linnapiirkondade arendamine -> targa linna piloodid (uued e-teenused, nutikad võrgud), avaliku linnaruumi kaasajastamine, alakasutatud alade taaselavdamine, tervislikke eluviise soosiv taristu	24
Regionaalne ettevõtlus ja kohalikud avalikud teenused -> avalike teenuste arendamine, põhikoolivõrgu korrastamine, KOV teenusdisain ja võimekuse tõstmine, tööstusalad, inkubaatorid, koostöökeskused ja klastrid, kaugtöö edendamine, turism ja kohaturundus	215
Regionaalsed meetmed	25
KOKKU	264

SF 2021+ ettevalmistuste ajakava

Aeg	Tegevus
Okt-dets 2020	<ul style="list-style-type: none">- partnerlusleppe ja rakenduskava eelnõude täiendamine- KSH programm- mitteametlikud läbirääkimised Euroopa Komisjoniga
Jaan-märts 2021	<ul style="list-style-type: none">- avalik konsultatsioon, regionaalsed aruteluseminarid- esmase versiooni heakskiitmine VV-s- Euroopa Komisjoni mitteametlik kooskõlastusmenetlus, läbirääkimised
Aprill-juuni 2021	<p>Jõustub EL õigusraamistik</p> <p>Planeerimisdokumentide ametlik esitamine Euroopa Komisjonile. Eeldatav heakskiit augustis-septembris</p> <p>Struktuuritoetuse seaduse jõustumine</p>
Sept-... 2021	<ul style="list-style-type: none">- meetmete nimekirja heakskiitmine VV-s- maakondlikud infoseminarid- toetuse andmise tingimuste kinnitamine, taotlusvoorude avamine

Õiglase ülemineku mehhanism

I samm – õiglase ülemineku fond

II samm – laenu rahastu erasektorile

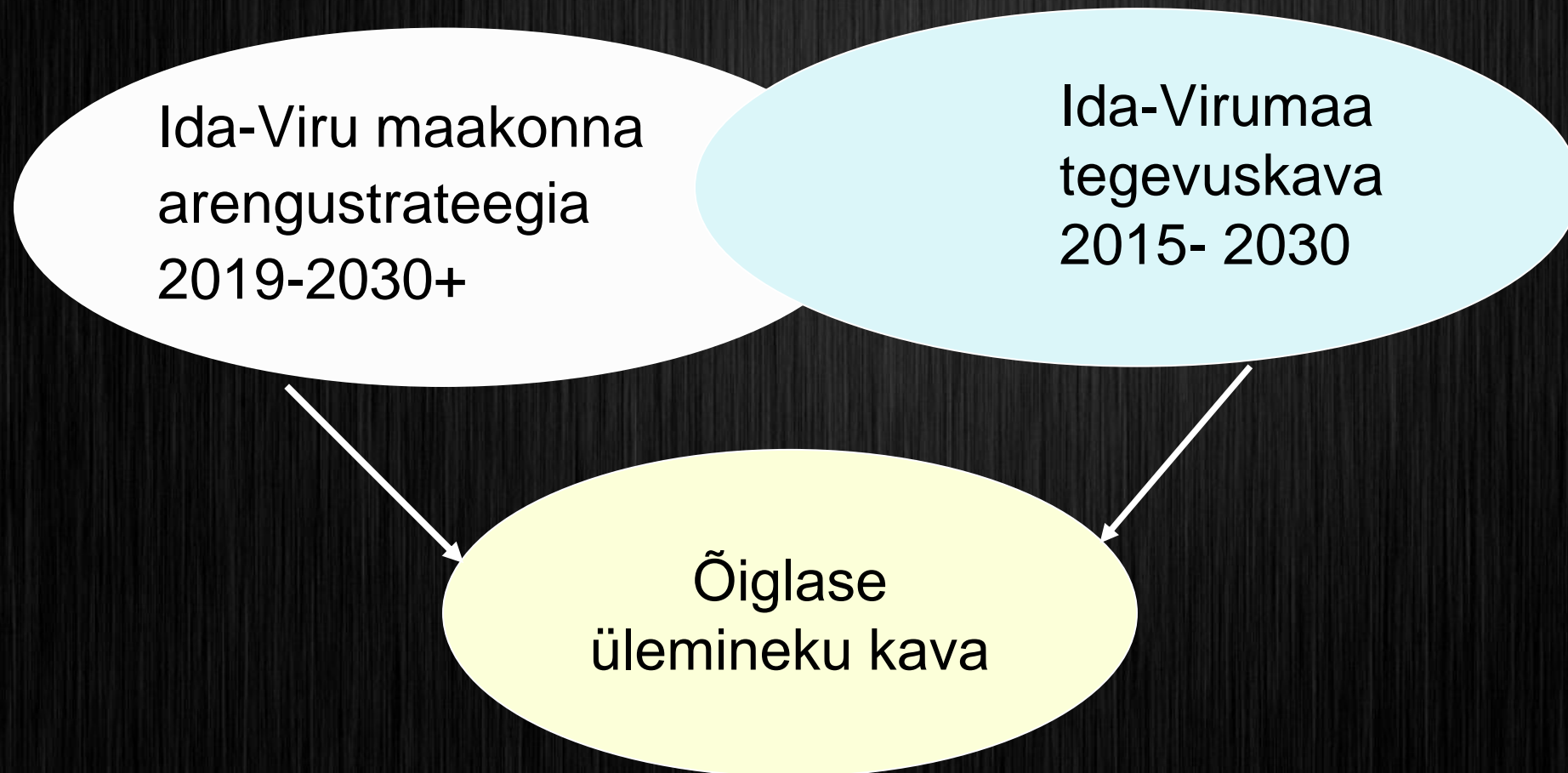
III samm – laenu rahastu avalikule sektorile - 15%
toetust ja 85% laen

ÕÜFist Eestile: 340 mln (EL toetus 70%)

[Link õiglase ülemineku-teemalisele veebilehele](#)

Kontseptsioon

Meil on täna olemas ja uuendamisel keskvalitsuse poolt Ida-Virumaa tegevuskava ning piirkonnas Ida-Viru maakonna arengustrateegia. Mõistlik on ülemineku toetamisel tugineda neile arengudokumentidele.

Ettepanekute allikad

- Kõigi ministeeriumide poolt Rahandusministeeriumile Ida-Viru tegevuskava uuendamise ettepanekud
- Piirkondlikel õiglase ülemineku aruteluseminaridel väljendatud seisukohad
- Rahandusministeeriumile laekunud erinevate organisatsioonide (EKTL, ETL, EPL, EE, EAL, Linnaprojektid MTÜ, Sillamäe linn) kirjalikud ettepanekud
- Arvamuskorje raames tehtud ettepanekud (1549 vastanut)

Tegevussuundade detailsem sisustamine ning rahastusallikate ja -mahtude määramine eeldab järgmise etapina tegevusideede läbi analüüsimist asjaomaste ministeeriumide ja partnerorganisatsioonidega

Eesmärgistus (esialgne)

Õiglane üleminek: Üleminek süsinikuneutraalsele majandusele, uute ärivõimaluste rakendamine ning elanike heaolu säilimine

Üldeesmärgid: Põlevkivisektori kliimaneutraalsus aastaks 2050 ja rahvastiku väljarände peatumine

VALDKOND 1: **Mitmekesine ja nutikas ettevõtluse areng**

Võimalikud mõõdikud:

- Ida-Virumaa suutõustusettevõtete KHG heite vähenemine
- Põlevkivisektori ettevõtete hõive järkjärguline vähenemine
- Uute sektori/piirkonna keskmisest palgatasemest kõrgema palgaga töökohtade arv
- Ettevõtlusaktiivsuse kasv
- Tööhõive määr

VALDKOND 2: **Atraktiivne elukeskkond**

Võimalikud mõõdikud:

- Rahvaarvu kahanemine Statistikaameti prognoosist aeglasemalt
- Noorte väljarände vähenemine
- Energiatarbe kahanemine elamusektoris
- Suhtelise vaesuse määra vähenemine või sissetulekukvintilide erinevuse vähenemine
- Rahvatervise näitaja (nt. keskkonnaprobleemidest tingitud haigestumuse vähenemine)

Protsessiplaan ja ajakava

Aeg	Tegevus
Sept 2020	Teemaarutelud erinevate osapooltega (keskkonna väljakutsed; energeetika ja põlvkivisektori väljakutsed; ettevõtlus, uued majandusharud, tööturg; elukeskkond, taristu jm teemad). Platvormi arutelu strateegilise raamistiku loomiseks. Juhtkomisjoni koosolek (teemaarutelude kokkuvõtted/ettepanekud, õiglase ülemineku eesmärkide ja tegevussuundade kujundamine)
Okt-nov 2020	Strateegilise raamistiku ja tegevussuundade kokkuleppimine, arutelu VV-s
Nov-dets 2020	Ida-Viru tegevuskava, maakonna arengustrateegia tegevuskava ja territoriaalse õiglase ülemineku kava eelnõude esmaversiooni valmimine ja juhtkomisjoni arutelu
Jaanuar-märts 2021	Avalik konsultatsioon, eelnõude täiendamine erinevate osapooltega. Ida-Virumaa tegevuskava ja õiglase ülemineku kava eelnõu esmaste versioonide heakskiit valitsuse poolt, maakonna arengustrateegia tegevuskava arutelud ja kinnitamine KOVde poolt. Üleminekukava esitamine Euroopa Komisjonile, läbirääkimised.
Aprill-juuni 2021	planeerimisdokumentide ametlik esitamine KOMile, ametlikud läbirääkimised KOMiga. Eeldatav KOM heakskiit augustis-septembris
Sept-...	Meetmete nimekirja kinnitamine, meetmete detailsem väljatöötamine, toetuse

Taaskäivitamise rahastu – maht Eestile 1,1 mld €

Olulisemad parameetrid:

- 100% EL toetus
- 20% fondi mahust digipöördesse, 37% fondi mahust rohepöördesse
- kohustused tuleb üles võtta kolme aastaga, sh 70% 2022. a. lõpuks ja 30% 2023 a. lõpuks
- abikõlblikkus alates 1.02.2020, projektide lõpp august 2026
- tulemuspõhine instrument: maksed tehakse vahe- ja lõppeesmärkide saavutamisel
- kasutamise aluseks Taaskäivitamiskava (RRP)

Millest planeerimisel lähtume?

- Fondi kasutusulatus
- 2019, 2020 KOM riigipõhised soovitusel
- Strateegia „Eesti 2035“
- Riiklik kliima- ja energiakava
- Valdkondlikud arengukavad
- Majanduse elavdamise ekspertkogu ettepanekud
- Sotsiaalpartnerite ettepanekud

Taaskäivitamiskava esialgsed proportsioonid

reformid/investeeringud	Summa (mln €)
digipööre ettevõtete digitaliseerimine ja digilahenduste prototüüpimine, e-riigi arendused, IT taristu, viimane miil	221
rohepööre raudtee, korterelamute energiatõhusus, vesinikutehnoloogiad, taastuvenergialahendused, rohefond ettevõtetele, ettevõtte rohepöörde toetamine	409,18
ettevõtete konkurentsivõime ja ekspordivõimekuse arendamine	40
tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi arendamine	436

Planeerimisprotsessi ajakava

Aeg	Tegevus
Okt-dets 2020	Esmane ettepanek reformideks ja investeringuteks. Taastekava koostamine, konsultatsioonid sotsiaalpartneritega.
Jaan-veebr 2021	Eelnõu valmis, avalik konsultatsioon, regionaalsed seminarid, dialoog Euroopa Komisjoniga, taastekava eelnõu täiendamine
Märts-aprill 2021	Eelnõu täiendamine ja esitamine VV-le ning seejärel KOMile
Mai-juuli 2021	Ametlikud läbirääkimised KOMiga
Juuni-aug2021	Kava kinnitamine
August-...2021	Toetuse andmise tingimuste kooskõlastamised, meetmete avanemine

2014-2020 SF top-up ehk REACT EU

Loodud COVID-19 kriisile reageerimiseks ja majanduse kiireks turgutamiseks

Maht: ca 165 mln EUR (kuni 100% EL toetus), jaotatakse kahes osas (okt 2020 ja okt 2021)

Kasutamise aeg: kuni 2023

Kasutusulatus:

- ERF: tervishoid, VKEd, taristu põhiteenusteks, majandusmeetmed kriisist enim mõjutatud sektoritele
- ESF: töökohtade säilitamine ja loomine, noorte tööhõive meetmed, haridus, ligipääs sotsiaalteenustele
- võib suurendada Toiduabi fondi mahtu

REACT-EU planeerimise ajakava:

- Esialgsed rahastamisotsused novembris
- Mitteametlik konsultatsioon Euroopa komisjoniga detsembris
- Rakenduskava muudatuse heakskiitmine VV-s, ametlik esitamine Euroopa Komisjonile 2021 alguses

REACT-EU esialgne (osaline) jaotus:

- tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi arendamine 77 mln €

Aitäh kaasa mõtlemast!

Riigipõhised soovitusel 2020. a.

- 1) COVID-19 pandeemiaie reageerimise võimekuse tõstmine (sh tervishoiu valdkonnas) ja majandust toetavad meetmed;
- 2) sotsiaalse turvavõrgu piisavuse suurendamine;
- 3) avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimise kiirendamine ja erainvesteeringute edendamine keskendudes üleminekule rohelinele majandusele ja digitehnoloogiale;
- 4) rahapesuvastase raamistiku tugevdamine